



Vlaams
Parlement

ingediend op **666** (2020-2021) – Nr. 1
1 maart 2021 (2020-2021)

Voorstel van decreet

van Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy en Willem-Frederik Schiltz

tot toekenning van extra lestijden,
lesuren en uren-leraar
voor de remediëring van leerlingen
die een leerachterstand hebben opgelopen
door COVID-19

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Het onderwijs in Vlaanderen ziet zich voor grote uitdagingen gesteld door de COVID-19-pandemie. Internationaal prestatieonderzoek maakt al enkele jaren duidelijk dat er bij bepaalde groepen in het Vlaamse onderwijs grote leerachterstanden optreden. Die problematiek wordt door de huidige coronacrisis verder op scherp gesteld. Voor de lerenden – in het bijzonder voor de meest kwetsbaren – blijft de COVID-19-crisis niet zonder gevolgen: veel leerlingen hebben een nog grotere leerachterstand opgelopen en sommige werden om diverse redenen niet of onvoldoende bereikt.

De omvang van het leerverlies ten gevolge van de coronamaatregelen blijft op dit moment moeilijk in te schatten. Wel staat vast dat leerverlies en -achterstand opsporen en remediëren belangrijk is voor alle lerenden, maar in het bijzonder voor wie tijdens de lockdown minder afstandsonderwijs heeft gekregen, voor diegenen met de grootste leerachterstand, voor leerlingen die de basisvaardigheden moeten verwerven waarop ze de volgende jaren verder moeten bouwen, voor lerenden die naar een volgend onderwijsniveau zullen overstappen enzovoort. Gezien de specificiteit van het onderricht in kwestie in de relatie tot de opzet van de toekenning van deze extra middelen, worden de leerlingen van het buitengewoon onderwijs type 5 en de cursisten van de hogere beroepsopleiding Verpleegkunde in de voorliggende maatregel buiten beschouwing gelaten.

Leerachterstand wegwerken is dan ook een absolute prioriteit. Het Vlaamse kleuter- en leerplichtonderwijs moet voor die opdracht extra ondersteund worden. Daarom wordt voorzien in extra lestijden, lesuren en uren-leraar. De middelen worden toegekend aan de scholen voor het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs nadat ze daarvoor een aanvraag bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) hebben ingediend. De middelen moeten worden aangewend op leerlingniveau, om de leerachterstand die leerlingen door de COVID-19-pandemie hebben opgelopen, maximaal weg te werken in de periode vanaf 3 maart 2021 tot en met 30 juni 2021. Met de middelen kan alleen onderwijzend personeel aangesteld worden. Dat kunnen onder meer ook gepensioneerd leerkrachten of boventallige leerkrachten zijn. De gebruikelijke voorrangsregels zijn van toepassing.

De middelen kunnen gebruikt worden voor remediëring op lesdagen tijdens de reguliere schooldag of uitzonderlijk extracurriculair, aansluitend op de schooltijd. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan verschillende aanbevelingen van de resolutie van 16 december 2020 over aanbevelingen voor het Vlaamse coronabeleid in het beleidsdomein Onderwijs, die de Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid heeft ingediend. De maatregel voert in het bijzonder aanbeveling 73 van die resolutie uit: "Zorg ervoor dat leerachterstand prioritair tijdens de lesuren wordt geremedieerd. Dat is de beste garantie om alle kinderen te bereiken. Zet dus in op ondersteuning op school en zorg voor meer handen in de klas zodat leerkrachten de tijd hebben om de leerachterstand van alle kinderen bij te spijkeren." (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 582/3).

AGODI monitort ook de middelen, zodat ze binnen de beschikbare begrotingskredieten van 10 miljoen euro blijven. Als het aantal aanvragen de beschikbare middelen dreigt te overschrijden, kan de Vlaamse Regering extra budgettaire beheersmaatregelen nemen.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 2

Dit artikel beschrijft de doelstelling en de verdeling van de middelen, en de manier waarop de middelen moeten worden aangewend.

Van de totale beschikbare middelen wordt 20 procent gedurende een bepaalde periode gereserveerd voor scholen die voldoen aan een minimumpercentage leerlingenkenmerken. Op die manier wordt de leerachterstand in alle scholen aangepakt en wordt verzekerd dat scholen met veel leerlingen met leerlingenkenmerken, die dus vaak een kwetsbaardere leerlingenpopulatie hebben, ook aanspraak kunnen maken op de middelen. Na die periode worden niet-gebruikte middelen toegevoegd aan de middelen die beschikbaar zijn voor alle scholen. AGODI monitort de benutting van dat deelbudget.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt dat de middelen uitzonderlijk ook aangewend kunnen worden buiten de normale periode waarin de leerlingen op school aanwezig zijn. De lessen die met de middelen worden georganiseerd, vinden plaats op lesdagen en kunnen eventueel ook aansluiten op de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen op school.

Artikel 4

Dit artikel regelt de aanvraagprocedure bij AGODI. In de aanvraag aan AGODI vermeldt de school de volgende gegevens:

- 1° het aantal wekelijkse lestijden, uren-leraar of lesuren dat aangevraagd wordt;
- 2° de begin- en einddatum van de aanwending van die lestijden, uren-leraar of lesuren, met dien verstande dat de aanwending ten vroegste kan starten vanaf de goedkeuring door AGODI.

AGODI keurt de aanvraag automatisch goed zolang er geen budgettaire beheersmaatregelen van toepassing zijn. Bij de aanvraag voegt de school een verklaring op erewoord waarin ze bevestigt dat er effectief een of meer personeelsleden beschikbaar zijn om in de lestijden, uren-leraar of lesuren aangesteld te worden. De scholen verklaren ook op erewoord dat die lestijden, lesuren of uren-leraar gebruikt zullen worden voor de remediëring van leerlingen die een leerachterstand hebben opgelopen door COVID-19.

AGODI regelt ook de andere aspecten van de aanvraagprocedure.

De school vraagt minstens twee wekelijkse lestijden, lesuren of uren-leraar aan. Het maximale aantal wekelijkse lestijden, lesuren of uren-leraar wordt berekend op basis van het aantal leerlingen en het aantal doelgroepleerlingen.

Artikel 5

Dit artikel regelt de budgettaire beheersmaatregel.

Artikel 6

Dit artikel regelt het niet-benoembaar zijn, gelet op de aard van de middelen.

3. Inwerkingtreding

Dit decreet treedt in werking op 3 maart 2021. Op die manier kunnen de maatregelen tegen leerachterstand nog voor de paasvakantie 2021 hun ingang vinden. Elke week dat er gewerkt kan worden aan leerachterstand is cruciaal. Het moet voor scholen ook mogelijk zijn om de extra personeelsleden te vinden, aan te spreken en het extra aanbod te organiseren.

Wilfried VANDAELE
Peter VAN ROMPUY
Willem-Frederik SCHILTZ

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het schooljaar 2020-2021 kunnen op basis van de aanvraag, vermeld in artikel 4, aan scholen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs en aan centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, naargelang van het geval, extra lestijden, uren-leraar of lesuren worden toegekend voor de remediëring van leerlingen die een leerachterstand hebben opgelopen door de COVID-19-pandemie en de maatregelen ter bestrijding ervan.

Van de totale beschikbare middelen wordt 20 procent gereserveerd:

- 1° voor scholen in het gewoon basisonderwijs waarvan 80 procent van het aantal leerlingen dat de school op de eerste schooldag van februari van 2020 telt, beantwoordt aan een of meer van de leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 133, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- 2° voor scholen in het gewoon secundair onderwijs waarvan 80 procent van het aantal leerlingen dat de school op de eerste schooldag van februari van 2020 telt, beantwoordt aan een of meer van de gelijkekansenindicatoren, vermeld in artikel 225, §1, 1° tot en met 4°, of artikel 233, §1, 1° tot en met 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Als de kosten van het totale aantal aanvragen die de scholen, vermeld in het tweede lid, 1° en 2°, voor of op 2 april 2021 hebben ingediend, lager liggen dan de voorafname van 20 procent, wordt het saldo toegevoegd aan de overige 80 procent middelen die kunnen worden aangevraagd door alle scholen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs en door de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Die extra lestijden, uren-leraar of lesuren worden op leerlingniveau aangewend om de leerachterstand die de leerlingen hebben opgelopen door de COVID-19-pandemie en de maatregelen ter bestrijding ervan, maximaal weg te werken in de periode vanaf 3 maart 2021 tot en met 30 juni 2021.

In afwijking van het eerste lid kunnen er geen extra lestijden, uren-leraar of lesuren aangewend worden voor leerlingen in type 5-scholen en voor cursisten van de hogere beroepsopleiding Verpleegkunde.

Art. 3. In afwijking van artikel 163, §1, tweede lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 kunnen de personeelsleden die worden aangesteld met de extra lestijden, vermeld in artikel 2, alleen op lesdagen en uitzonderlijk ook buiten de periode van de normale aanwezigheid van de leerlingen op school worden ingezet voor de doelstelling, vermeld in artikel 2.

De personeelsleden die in het secundair onderwijs en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs worden aangesteld met de extra uren-leraar en lesuren, vermeld in artikel 2, kunnen alleen op lesdagen en uitzonderlijk ook buiten de periode van de normale aanwezigheid van de leerlingen op school of in het centrum worden ingezet voor de doelstelling, vermeld in artikel 2.

Art. 4. §1. De school of het centrum kan de extra lestijden, uren-leraar of lesuren, vermeld in artikel 2, aanvragen bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten, afgekort AGODI.

In de aanvraag aan AGODI vermeldt de school of het centrum de volgende gegevens:

- 1° het aantal wekelijkse lestijden, uren-leraar of lesuren dat aangevraagd wordt;
- 2° de begin- en einddatum van de aanwending van die lestijden, uren-leraar of lesuren, waarbij de aanwending ten vroegste kan starten vanaf de goedkeuring door AGODI.

De school of het centrum voegt bij de aanvraag ook een verklaring op ere-woord waarin bevestigd wordt:

- 1° dat er effectief een of meer personeelsleden beschikbaar zijn om in die lestijden, uren-leraar of lesuren aangesteld te worden;
- 2° dat die lestijden, lesuren of uren-leraar gebruikt zullen worden voor de remediëring van leerlingen die een leerachterstand hebben opgelopen door COVID-19.

Nadat AGODI de aanvraag heeft behandeld en goedgekeurd, kan de school of het centrum de lestijden, uren-leraar of lesuren aanwenden. AGODI keurt de aanvraag automatisch goed als alle voorwaarden zijn vervuld, zolang er geen toepassing gemaakt wordt van artikel 5 en zolang de beschikbare begrotingskredieten voor de maatregel, vermeld in artikel 2, niet worden overschreden.

§2. Een school of centrum vraagt minimaal twee wekelijkse lestijden, lesuren of uren-leraar aan, en maximaal het afgeronde resultaat van $(A + B) \times 0,0253878$, waarbij:

- 1° A: het aantal leerlingen dat de school telt op de eerste schooldag van februari van 2020, die niet beantwoorden:
 - a) in het basisonderwijs, aan een of meer van de leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 133, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, vermenigvuldigd met 1,1;
 - b) in het secundair onderwijs, aan een of meer van de gelijkekansen-indicatoren, vermeld in artikel 225, §1, 1° tot en met 4°, of artikel 233, §1, 1° tot en met 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, vermenigvuldigd met 1;
- 2° B: het aantal leerlingen dat de school telt op de eerste schooldag van februari van 2020, die beantwoorden:
 - a) in het gewoon basisonderwijs, aan een of meer van de leerlingenkenmerken, vermeld in artikel 133, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, vermenigvuldigd met 1,2;
 - b) in het gewoon secundair onderwijs, aan een of meer van de gelijkekansen-indicatoren, vermeld in artikel 225, §1, 1° tot en met 4°, of artikel 233, §1, 1° tot en met 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, vermenigvuldigd met 1,1.

Het resultaat dat verkregen wordt door de berekening, vermeld in het eerste lid, wordt als volgt afgerond: als het eerste getal na de komma groter is dan vier, wordt er afgerond naar het hoger gelegen gehele getal, en als het eerste getal na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier, wordt er afgerond naar het lager gelegen gehele getal.

Art. 5. De Vlaamse Regering is gemachtigd extra maatregelen te nemen om het totale aantal toegekende extra lestijden, uren-leraar of lesuren, vermeld in artikel 2, te beperken en binnen de beschikbare begrotingskredieten te houden.

Art. 6. Een personeelslid dat wordt aangesteld in een betrekking die wordt georganiseerd in de lestijden, lesuren en uren-leraar, vermeld in artikel 2, wordt aangesteld als tijdelijk personeelslid. Het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs en het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige per-

soneelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding zijn op die personeelsleden van toepassing, met uitzondering van de volgende bepalingen:

- 1° de betrekking is niet onderworpen aan de reglementering over de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie en de wedertewerkstelling. Het schoolbestuur van de school die de betrekking organiseert, kan evenwel op vrijwillige basis een personeelslid aanstellen dat ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Die aanstelling wordt beschouwd als een reaffectatie of een wedertewerkstelling. Voor die reaffectatie of wedertewerkstelling is altijd de toestemming vereist van het ter beschikking gestelde personeelslid;
- 2° de betrekking kan niet vacant worden verklaard. Het school- of centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekking.

Art. 7. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 3 maart 2021 en houdt op uitwerking te hebben op 30 juni 2021.

Wilfried VANDAELE
Peter VAN ROMPUY
Willem-Frederik SCHILTZ